

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.
Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

Restitutio in integrum.

Talán nincsen olyan ellentét, perpatvar, sőt országos zűrzavar, melyet kiegyenliteni ne lehetne és az előbbi állapot visszahelyezhető ne volna.

A régi, okos rómaiak ezt „restitutio in integrum“-nak nevezték.

Forrón szeretett, édes magyar hazánk ez idő szerint egészben és nagyon rászorult egy ilyen „restitutio in integrum“-ra; rá szorult arra, hogy az 1867-es alapvető alkotmányos megállapodásokra térjen vissza, mely alkotmány magyar nemzeti, minden tekintetben kibékítő erővel bír és szoros betartása mellett soha sem adhatott volna okot ily széztüzlési tünetekre, mint amilyenek most, még csak nem régen oly kiváló tekintélynek örvendő magyar országgyűlésünkben, sajnos, észlelhetők.

Ámde nekünk politizálnunk nem szabad.

El kell hát hallgatnunk azon aggodalmas, keserű érzelmeket, melyek önkénytelenül erőt vesznek rajtunk, midőn azt látjuk, hogy azok, kikben a múlt nagy alakjainak utódait, ezen nagy alakok letéteményeseit, végrehajtóit kellett látnunk és tisztelnünk, immáron már nem politikai, de személyes, tisztán személyes ellenfelekké váltak; el kell hallgatnunk azon legjobb tudomásunkat, hogy ez a haza javára nem szolgál, hogy — igenis bátran kimondjuk — mi vidékiek tisztább szemüvegen át látjuk és észleljük e tüneteket, mint a forró lázban égő központ; el kell hallgatnunk, hogy fájdalmunk és — higgyék el — sok millió igaz magyar

ember fájdalma véghetetlen azon, hogy az az első országos testület, mely hivatva van nem csak törvényt hozni, de minden tekintetben nemes és jó példával elüljárni, lassan-lassan elveszti tekintélyét, elveszti azt a prestigéjét, melylyel ha nem rendelkezik, feladatának magaslatán többé integerül nem is állhat; el kell hallgatnunk, hogy e szegény országban már alig van tekintély; el kell hallgatnunk azon tudomásunkat, hogy mily kárörömmel nézik mind ezt végig ellenségeink és kaján kacajjal mutatnak rá: „íme ez a híres magyar alkotmányos érettség!“ és mefisto módon dörzsölik kezeiket; el kell hallgatnunk, hogy édes szegény magyar hazánk leghűbb fiaiban is meginogni kezd a bizalom nagy politikai emberei iránt, mert hiszen ez úrzavarban kevés ember képes magának tiszta képet rajzolni arról, hogy hát voltaképpen mi a jó, az üdvös, a boldogító . . . vagy csakugyan nem boldog már a magyar? El kell hallgatnunk, mert nem szabad belé szólnunk, pedig igenis volna és van hozzá nagy közünk: hiszen mi is, habár csak egy parányi, de mégis alkatrésze vagyunk annak az országnak, mely édes anyánk, melynek javát fíni hűséggel és kegyelettel őrizni, óvni és ha kell, megvédeni nekünk is szoros, kiolthatatlan kötelességünk — Magyarországnak.

De ha már minderről hallgatnunk kell, városunkban is különösen a legutóbbi időben észlelhető, nem egészséges közállapotok feletti véleményünket el nem hallgathatjuk.

Lapunk, eleitől kezdve — az ellenkezőjét senki sem vetheti szemére — teljesen független irányt követett, azt most is követi és követni

valami jégdarab dermesztené tagjait, úgy, mint a kegyetlen élet hideg szele megdermesztette minden örömet, minden reményét. Busan, el-eltántorodó lépésekkel ballag hajléka felé; térde inait elgyöngítette a nélkülözés; mélyre süllyedt szemének lázas tüzét az éhség gyújtotta. Lakához ér; ott megáll, mintha rettegne belépni; oh hiszen nem enyhülés, nem vigasztalás vár ott reá, hanem újabb kín és gyötrelm. Ott látja hitvese halvány, beesett arcát, kisírt szemét, látja gyermekeit, a mint fázva összekuporodnak egy sarokban száraz kenyérhéjat rágicsálva, melyet az anya saját szájától vont el.

S ő, a férfi nem segíthet rajtok. Nehéz munkájának kicsi a bére, épen elég arra, hogy az elpusztulást napról napra halogassa.

S a legkisebb gyermek még a karácsonyt emlegeti, hogy majd mit hoz neki a Jézuska.

Oh hogy nyilallik át fájdalmasan ez ártatlan kérdés az anya, az apa szívére!

Ti gazdagok, jut-e eszetekké néha, hogy ily nyomor is van?! Jut-e eszetekbe néha e nyomort felkeresni enyhíteni nyájas szóval, jótékony cselekedettel?!

Hiszzen ti sem vagytok boldogok! Dus lakomatok közben is megmarkolja szíveteket a nagyravágyás, s elkeseríti az édes, gyöngyöző nedvet az alig érintett billikomban. Gazdagok vagytok, de örömtelenek, mert minden élv kínálkozva tárult elibétek; kiittátok már a serleget fenékiig s most unottság és undor lépett az előbbi zabolátlan élvágy helyébe.

Vagy pedig a pénzvágy gonosz szelleme tart fogva, az hájt benneteket aranyat aranyra halmozni, s rettegeve átvirrasztani az éjszakákat, nehogy betörő tolvaj megapassza kincseiteket.

fogja ezentul is. — S éppen ez volt oka annak, hogy minden, a közérdek és köztügyre, városunk közéletére vonatkozó és indokoltnak látszó felszólalásnak, véleményadásnak tért nyitott, de szigoruan, tőle telhetőleg meg akarta és meg is tudta óvni a személyeskedésektől való rút harczot.

Szívesen adtunk és adunk helyt most is akár a város közigazdasága, közigazgatása, erdészete és rendészete stb. ügyekben való véleményadásnak, de kérjük, városunk jól felfogott érdekében kérjük, ne vigyék azt a személyeskedés terére többé.

Mindent a világon meg lehet nyíltan bírálni, tehát helyteleníthetjük a közigazdaságot, a közigazgatás mostani rendszerét, erdészeti gazdaságunk rendszerét, a fogyasztási adók mikénti kezelését stb. stb., hiszen ez mind vélemény dolga, azért még személy támadva nincsen, de mihelyt a személyeskedés terére lépünk: a helyes és szilárd talajt talpunk alul elvesztettük.

Városunkban egy idő óta olyan tüneteket észlelünk és velünk természetesen az egész lakosság, melyek városunk fejlődésének üdvére alig fognak szolgálhatni.

E veszélyes tüneteket az egyenetlenségek mindinkább való kidomborításában látjuk.

Senki sem tudja biztosan, hogy voltaképpen hol van a hiba, de hogy valami hiba van, azt mindenki ösztönszerűen érzi.

Fedezzük fel hát azt a sokat kutatott és keresett, de eddig meg nem talált hibát, de ne akarjunk lealacsonyítani oly egyéneket, kik erre rá nem szolgáltak.

Ti szegény gazdagok! Milyen sivár, milyen rideg a ti szívetek!

Pedig van egy gyönyör, mely minden másnál édesebb; mely boldogít s nem lankaszt, de ujult erőt ad.

S ez a gyönyör a jótékonyág személyes gyakorlása, titkon, úgy hogy ne tudja a bal kéz, mit adott a jobbik.

Ismerjétek meg e gyönyört, s többé nem lesz oly üres szívetek, oly rideg éltetek.

Ne legyetek önzők s boldogabbak lesztok. Az önzés az a gonosz szellem, mely Kain kezébe a gyilkos fegyvert adta; az önzés az, mely a társadalom épületét aláaknázza s általános felbomlással fenyegeti.

Hiszzen milyen a társadalom?!

Olyan az csak, mint a ragaszték nélkül készült mozaik, melyet csupán a közös foglalat tart össze, s mely ha szakad, az egész szertehull.

S a társadalom e foglalat nem az emberek egymáshoz való vonzódása, nem a felebaráti szeretet, tehát nem benső kötelék, hanem csak a közös érdek; s ha a társadalom, mint szövetkezet, többé nem képes kielégíteni külön-külön minden egyes, hatalmasságra vergődött érdekesoport igényeit, az immár nem közös érdek felbontja a közös kapcsolatot s szertebomlik az egész mesterséges alkotmány.

És sajátságos; e benső bomlás, minden társadalmi és erkölcsi kötelék e lazulása az általános szellemi haladással fokozódik.

Ha visszagondolunk a mondaszerű régi korra, midőn a népek még gyermekkorukat élték, nem volt-e akkor boldogabb az ember?!

És nem boldogabb-e most is a gyermek?! Igaz,

Decemberi elmélkedések.

— A „Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tárcaja. —

A mi éghajlatunk alatt, ha valaki december havát emlegeti, képzeletünk előtt hóval borított táj tűnik fel; szinte látjuk a jégcsapokat a ház ereszen; halljuk mint füttyül a hideg szél, maga előtt hajtva az összevissza kavargó hópelyheket.

De tekintsünk csak ki az ablakon.

Sár mindenütt, s az eső kétségbeejtő untatással permetez a köddé ereszkedett felhőkből; majd meg hirtelen hideg csontkeményre fagyasztja a rögöt.

Olyan időjárás ez, melynél az ember megunhatja életét, mely amugy sem valami gyönyörű.

Nem csoda, ha ilyenkor az ember mintegy magába húzódik, mint csiga a házába, s el kezd az eszt mindenfélén jártatni, mi nem tartozik épen szorosán a mindennapi élethez.

Mi minden nem ötlök olyankor eszünkbe! Lelkünk elkalandozik minden felé. Betéved a szegény ember hajlékába s meglátja ott a nyomort; betekint a gazdagok termeibe, s észreveszi a boldogtalanságot; itéletet tart a társadalom szervezete fölött, s azt találja, hogy ez hiányos, szivtelen, elvénhedt, roskatag; visszaszáll az oly rég letűnt gyermekévekbe s a visszaemlékezés sirató bánata könnyet csal szemünkbe.

Majd elhagyja lelkünk a való világot és mondák, regék jelenései közé téved s elfelejti, hogy e rögöz e társadalomhoz van bilincselve.

Zug, üvölt a szél. Ott az a szegény ember reszketve vonja összébék vékony leplét, hogy lehetőleg megakadályozza teste melegének elillanását. Hiába! Teste ind hidegebb lesz; úgy érzi már, mintha bensejében

Ne bizalmatlankodjunk ott, hol alapos okunk reá nincsen.

Am ha valaki hibát tud, lépjen ki a gyepré!

A mi szeretett és minket is szerető főispánunkban egy oly vezért nyertünk, kinek bölcseségébe és igazságosságába városunk minden lakosa páratlan egyetértéssel bizik és megnyugszik.

Mi és hol van tehát a hiba?

Az indokolatlan bizalmatlanságban. Az alaptalan gyanúsításokban.

Oh, térjünk mi is magunkba!

Ha vétkeket találunk, ám büntessük kíméletlenül, de ne gyanúsítgassunk. Ne ássuk alá rosszakaratulag saját magunk által választott hatóságunk tekintélyét, de inkább állítsuk azt vissza előbbi integritásába... szabadon maradván, ha kell a kemény hangú kritika szava, mely minden közhatóság ténykedéseit megbíráhatja és ezt a köztisztviselő zokon nem is veheti.

Csináljunk mi selmecziek is egy „restitutio in integrom“-ot.

Sz.

A leendő iparosok.

— Eredeti közlemény. —

„Magyar Iparoktatási Évkönyv“ czimén a kereskedelmi minster megbízásából Sztérényi József országos iparfelügyelő vaskos kötetet adott ki, mely tájékoztató képet ad a serdülő iparosnemzedék oktatásáról. A statisztikai részben leírja, hogy a különböző elnevezésű (tanonc-, kézmives-, kereskedőtanuló stb. iskolája) ipariskolákban a mesterinasok száma megközelíti a 90 ezret. Szomorúan konstatálja, hogy a tanítás eredménye ezen iskolákban nem mutat haladást. De hogy miért? — a felelőssel adós maradt. Pedig ennek különféle okai vannak. S minthogy a leendő iparosok nevelése éppen napjainkban aktuális szociális kérdést képez, egyre-másra rámutatva ezen társadalmi kérdés hozzászólásához nemcsak hivatottságot, de kötelességet is érzünk.

Hogy a tanoncoktatás eszméje mennyire életrevaló eszme volt, mutatja a statisztika, mely arról tanuskodik, hogy míg 1881-ben — az akkori népszámlálás adatai szerint — 75 ezer iparostanonc közül csak 5000, az 1896/97. tanévben már 80—90 ezer tanonc részesült oktatásban. Szó sincs róla, a számok emelkedésében része van a tanoncok létszám-emelkedésének, nemkülönben a törvény intézkedésének is, mely az iskolakötelezettséget szigorú büntetés alatt írja elő; de — hogy egyebeket mellőzzek, csak az általános iskolakötelezettség kimondására, az 1868. évi XXXVIII. t.-cikkre utalok, minek sanyaru sorsa erősen bizonyítja, hogy annak a kedvezőbb állapotnak

a gyermek érzelmei tán kevesebbek, öröme nagyobb, bánata kevesebb, fájdalma élénkebb a felnőttekénél, de inkább csak felületes, hamar muló, újabb benyomásoknak engedő.

Nem telik-el szívünk valami borongós, édes érzéssel vegyes fájdalommal keblünk, ha visszagondolunk gyermekkorunkra?!

Mily szépnek láttuk akkor a világot! — Elmult, létűnt visszajöhétlenül!

De gyermekkorunk emlékeit üdén megőriztük.

Ki feledh-e el pl. azt a benyomást, melyet rá az először látott reggeli mise, aorate, gyakorolt?

A csendes templom homályba burkolt belseje; az ájtatoskodók mellett titokzatosan lobogó méces vagy gyertyaláng; a falakon ide-oda rezzenő árnyékok; mindez belopózik az ember képzeletébe, mely azután tovább alkotja képezeit.

S a december hó elég anyagot szolgáltat az ábrándnak, a képzeletnek.

Miklós előestéjén mily váraozással telt szívvel nyugszik le a gyermek, vajjon mit fog virradóra találni a cipőjében?! Aranyos diót, játékot — s elcsapong gyermeki képelete boldog tündérhonba.

Lucza előestéjén pedig még a felnőttek is szert tartanak. Ki tudná mind a babonákat felsorolni, melyeket akkor tűznek?! a Luczaszékűl az ólomöntésig.

Ha jól megfigyeljük december havának minden jelenségeit s a nyert hasonlatokat kiterjesztjük messze tágas körre, azt találjuk, hogy december hava hű jelképe oly kornak, melyben mind, a mi előbb szokott volt, rég létűnt; a mi megmaradt, az is korhadásnak indul. Nincs virág, nincs meleg sehol! Hidegség lehellete megfagyaszt minden gyöngédebb indulatot; úgy látszik már, veszendő az egész világ.

De feltűnik keleten egy ragyogó csillag, mely azt hirdeti, hogy a világ nem veszett el; eljön a Megváltó s szeretet költözik újra az emberek szívébe, s a szeretet nyomán új élet fakad, s boldog lesz ismét az emberi nem.

A . . . 6.

a megteremtésében más tényező is kellett, hogy közreműködjék s nem akarok csalódnai, ha azt mondom, hogy az a tényező nem egyéb, mint a tanoncoktatás életrevalósága s ennek elismerése a józanul gondolkozók tömegétől, mely az iparosoknak nagy %-a.

Daczára a haladásnak, egyre nagyobb a vélemény, hogy még igen sok a kívánni való a tanoncok oktatás-nevelésében ugy a szellemi kiképzés, mint az erkölcsi nevelés terén. Ezt az ítéletet mondta ki Sztérényi is. De nem is csoda.

A művelt Nyugat már régen rájött annak a tudatára, hogy az intelligens elem az iparos pályán a jólétnek hasonlíthatatlanul előnyösebb fokára juthat, mint a hivatalnok, azért az intelligens osztályok nem is idegenkednek az ipartól, mint nálunk, ahol ha valamely intelligens család tagja iparossá lett, az bizonyosan azért került a műhelybe, mert haszontalan, vásott, rossz tanuló volt; a létszámnak másik része azokból a szegényekből kerül ki, akik addig míg használhatlanok voltak, ugy 9—10 éves korukig eljárógattak az elemi iskolákba, azután kenyérkeresőkkel lettek mint libapásztorok, tehénőrzők stb. míg nem 12 éves korukban, mikor már a törvény megengedi, de amikor az elemiben szerzett ismeretekből tabula rasa lett, ekkor lesznek iparosokká: hát lehetséges-e azokkal az alapos szellemi kiképzés? lehetséges-e, hogy a tanító az ilyen branssal akár a legnagyobb szorgalom mellett is elérje a tantervben előírt követelményeket?

A kellő tanonczanyag hiánya oka a szellemi kiképzés hiányosságának is; csak a létszámnak a harmadik része őz, mely az ipari pályára hivatásból lép, mely a szükséges előismeretekkel megy oda. A szülői elfoglaltságon maga a társadalmi kényszer fog győzedelmeskedni, a törvény hibás §-án a törvénykezés van hivatva segíteni akként, hogy jövőben is megköveteli a 12-ik életkort, de követelje meg azt is, hogy a gyermek a 6—12 éves időkorban rendszeren iskoláztassék s erről bizonyítványt tartozzék felmutatni.

Az erkölcsi elfajulásnak megint csak a két előbbi brans az oka, azok a vásott, haszontalan, gonosz tanulók, akik büntetésből jöttek a műhelybe s azok kik éppen legfogékonyabb napjaikat az iskolától távol töltve, egészen elvadultak. Ezek inszczenirozzák azokat a botrányokat, amiknek iparos-tanonczaink — a leendő iparosok — uton-utfélen valóban szájalomra méltó hősei s kiknek a többi tisztességes is csakhamar követőjévé lesz, mert a rossz vonz.

Kinek ne állana érdekében, hogy arratermett, derék, művelt iparososztályunk legyen; hiszen ez a közműveltségnek s hazánknak az érdek! Igen, de éppen itt van az a hatáskör, amelyben maguktól az iparosoktól a legtöbb függ. Már az ipartörvény 62. §-a elrendeli, hogy: „az iparos köteles tanonczát jó erkölcsre, rendre szoktatni.“ Tessék csak benézni a műhelybe, micsoda beszéd, micsoda trágárság folyik ott! Tisztelet a kivételnek! Ugyancsak a 62. §. második pontja elrendeli, hogy: „az iparos köteles tanonczát az iskolába járásra — ott, ahol tanoncziskola van, a tanoncziskolába, járásra szorítani.“ Megteszik ezt a mesterek, de talán 30% csak azért, mert muszáj, anélkül hogy annak a hasznát belátná, sőt ellene agítál, saját inasa előtt ostobaságnak nevezi az intézményt, mely a tanonczot elvonja a munkától, ahelyett hogy azt mondaná: ugy van fiam, ott művelik az eszedet, hogy ne csak gépies anyag legyen belőled, hanem hogy értelmes iparossá képezd magad. Hátha olyan a példa, a házi nevelés: lehet-e ott sikeres a tanító munkája? lehet-e sikeres az erkölcsi nevelés? Pedig — ismétlem — a rossz vonz! Ily körülmények között nem cs dälom a kifogást, mely a tanonczok szellemi és erkölcsi előhaladása ellen fennen hangzik.

De mig az itt elmondottak tagadhatlan tények addig az iparososztály érdekeinek emelésében oly erős akadályok vannak, miknek megszüntetése a leendő iparosok érdekében minden jóra való hazafinak egyik legfőbb óhaját képezi.

Végül szükséges, hogy a munkásvédelem a mesterinasokra is kiterjesztessék, utóvégre is arra akár tekintélyes számuknál, akár koruknál fogva jogos igényük van. Szükséges, hogy a kormány alkalmas közegek által figyelemmel kísérje a fiatal iparos nemzedék szociális helyzetét, mert éppen a fejünkre nőtt szociális, munkás velleitások meggyőzhettek arról, hogy éppenséggel nem közönbös reánk, vajjon a magyar ipar leendő munkásai ugy erkölcsi, mint társadalmi és nemzeti szempontból milyen levegőt szíznak. Az az összeg, amibe a magyar iparoktatás évente kerül: 1298 ezer forintját emészt fel csak az államnak, a kamarának és a törvényhatóságoknak. Ez a tekintélyes összeg is érdemes arra, hogy annak fejében figyelmük és gondoskodásuk tárgyát képezze a magyar munkások fiatalkori nevelése.

Váczy István.

Szinészet.

Hogy a körünkben időző Jeszenszky Dezső színtársulata megérdemli a pártolást, arról a letelt hét folyamán is meggyőződünk.

Ha valami miatt sajnálatunknak kell kifejezést adnunk, az az, hogy még mostanáig sincs rendes, megfelelő színházunk, vagy legalább színpadunk; mert a jelenleg használatban levő deszkaalkotványt csakugyan nem lehet színpadnak nevezni s azt sem kívánhatjuk, hogy minden egyes, körünkbe tévedő szinigazgató arra a mi jelenlegi deszkaalkotványunkra alkalmazható külön diszleteket is tartogasson készletben, vagy meglévő diszleteiről a mi szép szeméinkért faragjon le jócska darabokat. Nagyon jól tudja ezt művelt közönségünk s itt Selmecezen nem tekint annyira a darab kellő kiállítására, mert hiszen tudja hogy ez lehetetlen, de igen is tekint a szereplő színész művészetére.

E bevezető sorok után rátérünk beszámolóinkra.

Vasárnap, e hó 11-én az „Aggyszüzek“ kerültek sorra. A darab bohóság, de akad benne hálás szerep is, milyen Stern Romeo pomádégyárosé, kit Jeszenszky Dezső személyesített szokott humorral, természetűséggel. Kedves szonett énekesnők (Larison Lóna, Bella, Etel) voltak Harkányi Gizella, Thury Mariska, Erdélyi Kornélia; Ripityi Adelaida költőnt elismerendő önzetlenséggel s önmegtadással, sikerülten adta Pécsi Anna.

Hétfőn „Niobe“ angol bohózat került színre Jeszenszky Irénnel a cím szerepben. Különös egy bohózat; a cím szerep drámai hangja olyba tűnik a többi bohózáti móka közt, mint a gordonkái csörgők között. Valljuk be, a darab legszebb részei azok voltak, amikor, Jeszenszkyt mint klasszikus öltözött Niobét láttuk mivel egyáltalán nem akarunk levonni semmit sem az előadás többi részének érdeméből. Pécsi Anna ugy külsőleg, mint játékában igen jól adta a szigorú erkölcsű, már nem fiatal angol kisasszonyt, Griffin Helént, mig ennek fiatal hugát, Griffin Hettyt igazán megnyerőn, könnyed, biztos játékkal, természetű naivsággal Thury Mariska személyesítette.

Kedden „Himfy dalai“ Berczik Árpád vigjátéka Jeszenszky Irén jutalomjátékaul, töltötte meg a házat. Szegedy Rózál, Kisfaludy Sándor eszményképét Jeszenszky Irén adta, mint rendszeren, kifogástalan játékkal. Rosty Jolán szerepében Thury Mariska mutatta be igen jó tehetségét; az előadás jól sikerült, a süvegtánc általános tetszést aratott s ennél alkalmunk volt látni, hogy Pécsi Anna (ösv. Bíró Józsefné szerepében) igen szépen tud táncolni.

Szerdán „Az ördög mátkája“ jött. Jeszenszky Irén (Botár Mártonné) és Jeszenszky Dezső (Hirös Firtos Están) játékát főlöszleges külön kiemelünk, művészetüket ismerjük; Harkányi Gizella Vermes Juditot adta s e nehéz szerepnek jól megfelelt. Thury Mariska mint Baricza, Radó Sándor mint Andor, jól alakítottak; utóbbi jól tud bánni a hangjával, mely igen alkalmas erős szenvedélyek kifejezésére. Dicséretet érdemel Szigethy Antal, ki énekével is tapsot aratott, Pelsőcy József, kinek alakjai egyáltalán sikerültek.

Csütörtökön Echagaray hirhedt színműve: „Folt, amely tisztít“ került színre. A darabról nem szólunk, arról ítéletet hoztak a fővárosi lapok. Matilde nehéz, megerőltető szerepének más nem is felelhetett volna meg, mint Jeszenszky Irén, ki általában el is találta a heves érzelmű spanyol nő ábrázolását. Thury Mariska is megmutatta, mint Enriqueta, hogy nemcsak jó szubrette, nemcsak naiv szerepekben állja meg sikerrel helyét, de komolyabb jellem szerepekben is. Radó Sándor mint Fernandó, Pécsi Anna mint Donna Concepcion, Szigethy mint Julio, Miklósy mint Don Lorenzo, mind azon voltak, hogy szerepüket kellő érvényre emeljék. Az elismerő taps nem is hiányzott.

Pénteken színrekerült fél helyárral „A betyár kendője“. Ki ne ismerné e régi jó népszínművet?! Mindenesetre elismeréssel tartozunk Jeszenszky Dezső szinigazgatónak azért, hogy a fővárosi színházak legújabb műsordarabjait ismerteti meg a selmeczi közönséggel s a mi régibbet előadat az is jól van kiválogatva. Hogy társulatának tagjai mind értik a dolgukat, abból is kitűnik, hogy simán ment oly darab is, melyet itt először s idő rövidsége miatt talán főpróba nélkül adtak elő. Reméljük, hogy derék szinigazgatónk igyekezetét a közönség további sűrű pártolása által fogja jutalmazni.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Személyi hírek. Farbak István orsz. gyűl. képviselőnk néhány napi itt időzés után Budapestre vissza utazott. — Heigel Alajos dohánygyári aligazgató hosszabb szabadság után hivatalát ismét elfoglalta.

— Kinevezés. Nieszner József végzett bányász akadémiái hallgató Akna-szlatinára kir. bányagyakor-
noknak lett kinevezve.

— **Horváth Béla főispánunk**, mint igaz sajnálatlalt értesülünk, a múlt keddi közgyűléshez hirtelen bekövetkezett megbetegedése miatt ide nem jöhetett. E körülményről azonban múlt számunk zártáig (szombat estig) Selmeczre nem érkezett hír és így jóhiszeműleg irtuk meg, hogy főispánunk hetfőn érkezik és kedden este 5—7-ig fogad, a mi természetesen elmaradt.

— **Névmagyarosítás.** Ertl János, városunk érdeműs rendőrbiztosa és fia Ertl Gyula selmeczi kir. aljárásbíró vezetéknevüket, mint azt már előre jeleztük, belügyminiszteri engedéllyel „Erdély”-re változtatták át. Éljenek!!

— **Öngyilkos képviselő.** Halassy Gyula Besztercebánya város sok évi orsz. gyűl. képviselője, kit városunkban is sokan ismertek, hiszen nálunk is többször megfordult, önkézével vetett véget életének. A 65 éves öreg urat, ki hosszú képviselősege alatt mindig a kormánypárthoz tartozott, gyógyithatlan betegség vitte végzetes tetteire. Besztercebánya város leghűbb fiát és azon nem eléggé méltányolható tényezőjét vesztette el benné, ki minden erejét főképpen e város felvirágzásának és hatalmas fejlődésének szentelte. Az érdeműs, szerencsétlen képviselőt óriási részvét mellett temették el Besztercebányán.

— **Halálozás.** Tuppen Ferencz vihnyi kereskedő rövid betegség után múlt hetfőn meghalt. Az elhunytat özvegyén kívül öt gyermeke siratja.

— **Halálozás.** Zsbanek József nyűg. felírt és fiát Dobó Sándor városi számtisztűnket szomorú gyász érte a jó hitves, illetve édes anya Zsbanek Józsefné elhunytával, A boldogultat nagy részvét mellett temették el tegnapi szombaton.

— **A múlt keddi közgyűlés,** Horváth Béla főispánunk hirtelen történt megbetegedése folytán, Szitnyai József polgármesterünk elnökölte alatt ment végbe, a biz. tagoknak nem túl nagy részvétele mellett. A tárgysorozat egyes pontjai elég egyhangusággal tárgyalattak le. Így tudomásul vétetett a polgármester, a városi gazdasági tanácsnok, a mérnök, az erdőmester, a rendőrkapitányi hivatal jelentése és lelkes éljenzéssel fogadtatott a polgármesteri jelentés azon része, melyben megemléskszik arról, hogy főispánunk e város tetemes kórházi ápolási költség tartozásának fedezéséül egy kamatmentes állami kölcsönt iparkodik kieszközölni. Volt külön tárgysorozat is, a mi már ugylátszik nálunk uzussá válik. Ebből kiemeljük, hogy Krausz Géza városi erdőmesterűnknek, tekintettel hosszas betegeskedésére és jeles szolgálataira 300 ft segélyt, Richter Géza hegybányai mérnöknek a steffullói iskola tervei elkészítése és az építkezés vezetése miatt 150 ft jutalmat szavazott meg a közgyűlés a tanács javaslatára. Több erdei belzet megvásárlását szintén elfogadta a közgyűlés, valamint a tárgysorozat többi pontjaiban tett tanácsai indítványokat. A központi választmányba bevásárlattak: Bernhardt Adolf, Händel Vilmos, Jezsovits Károly, Krausz Kálmán, Krausz V. Gy., Nyitrai László, Oszvald Gusztáv, Svehla Gyula, Sólez Vilmos, Sztancsay Miklós és Wankovits Lajos. Az igazoló választmányból kilépő tagok újból bevásárlattak, ugymint: Dr. Goldstűcker Márk, Krausz V. Gy., Nyitrai László, Podhragyay Pál és Wankovits Lajos. A városi tisztviselők irdoi és világitási átalányai a lakpéñz 10 %-ában lettek megállapítva és ez ügy tárgyalása alkalmából Pauer János és Farbaky István felszólalásaira elhatározottat, hogy a város tanács-terme okvetlenül már a legrövidebb időn belül, a többi városi hivatali helyiségek pedig lehetőleg mielőbb gázvilágitással láttassanak el. Csodálkozunk kell azon, hogy ez eddig meg nem történt. A Nitnaus (Scheimer) féle major és telek 8000 frtért megvásároltatott. A Zlinszky-féle telek az akadémia részére, annak idején, a gyűmölcsészet céljaira át fog engedtetni. — De hát végén csattan az ostor. Senkise számított arra, hogy az új akadémiát építő Lähne és Strengé cég felebbezése nagyobb szabásu, zajos vitát fog előidézni, pedig ez megtörtént. A nevezett cég azt kérelmezte, hogy a város által polgári árban átengedett kőnek árát, 624 frtot engedje el neki; mert a kilátásba helyezett kedvezményeket, különösen a polgári árban szállítandó épületfát tényleg meg nem kapta. A tanács elutasító javaslatával szemben Sobó Jenő erőteljesen indokolt ellenindítványára, melyhez Händel Vilmos, Kachelmann Farkas, Bárdossy Antal, Farbaky István és többen is csatlakoztak, sőt maga a polgármester is, belátva a felhozott indokok méltányosságát ezen ellenindítványához hozzájárult, elhatározta a közgyűlés, hogy méltányossági szempontból a felfolyamodásnak helyt ad és a köért járó 624 frtot a cégnek engeddi. Hogy a Popper cég nem volt „semmitféle módon” rákényszeríthető ez épületfa kellő időbeni szállítására és ez mintegy a tanács vagy polgármester hibájából keletkezhett volna, erre nézve az indítványozott vizsgálat megejtését szavazattöbbséggel megszavazták, de Händel Vilmos kikötötte, hogy ez jegyzőkönyvbe foglalassék és e jegyzőkönyv hitelesítésénél

ő maga is jelen akar lenni. Mi meg is történt. A zajos vitatkozás alatt többször felhangzott e felkiáltás: „gyalázatos eljárás!”, persze értve ez alatt a Popper cég eljárását. No de ezért, különösen Sztancsay főjegyző, Csányi O. főszámvevő és Heincz H. t. főügyész higgadt hangu felszólalásaira a kedélyek annyira-mennyire lecsillapultak, csak Weisz Ignác biz. tag követelte, hogy a vizsgálat kérdésében, mint érdekelt felek, a városi tisztviselők ne szavazzanak; mire Altman Imre oda-szólt: „hát hiszen nem is szavazunk.” Így végződött törv. hat. bizottságunk ez évi utolsó közgyűlése, melyet az elnöklő polgármester azzal zárt be, hogy boldog ünnepeket és újévet kívánt a tagoknak. Bárha az újév derengő hajnala városunkra nézve is egy szebb jövő pirkadását jelentené!

— **A selmeczbányai kereskedő ifjak társulata** 1898. január hó 7-én a városi vigadóban, zártkörű Kereskedelmi bált rendez, mely sikerűltnek ígézkezik. Bálbizottsági elnök: Szljuka Pál.

— **Az ág. evang. nőegylet** jótékony karácsonyi ünnepélye ma d. u. lesz a leányiskolában, ruha és ételmi szerek kiosztásával egybe kapcsolva.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Gröhl Lajos mészáros-segéd, Gröhl kincstári bányafelőr fia múlt csütörtökön öngyilkossági szándékkal magára lőtt és magát súlyosan megsebesítette. Életben maradásához van remény.

— **Szerencsétlenség az új akadémiai építkezésnél.** Múlt csütörtökön nagy riadalmat okozott az épülőfélben levő új akadémia egyik bolthajtásának leomlása. Telefonáltak is azonnal a „tűzoltósághoz”, mint mentőkhoz segítségért és Csányi Ottó és Friebert Ferencz, valamint dr. Tóth Imre azonnal meg is jelentek a színhelyen, de dolguk alig akad, mert a beomlott boltozat folytán csak egy ember zuhant alá, Franyó Pál 27 éves munkás és ez is egy deszka alakjában jelentkező csodás véletlen szerencséből a szerencsétlenségben, csak könnyebb sérülést szenvedett, pedig a beomlott másodemeletű boltozat áttörve az első emelet boltozatát is, egészen a pinczébe zuhant alá magával sodorva a nevezett munkást, ki ily csodálatos módon menekült meg a biztos haláltól. Az eset miatt a vizsgálatot folyamatba tették nyomban, de mint halljuk, mulasztás vagy gondatlanság senkit sem terhel.

— **A selmeczbányai irgalmas nővérek** vezetése alatt álló leánynevelő-intézet növendékei e hó 20-án az intézet berendezési költségeinek fedezésére karácsonyi szineloadást rendeznek. Kezdeté délután 5 óraker. Belépti-díj személyenkint egy korona. Felhívjuk közönségűnk figyelmét e jótékony czélú és érdekesnek ígérkező előadásra.

— **A „Dolovay nábob leánya” — Selmeczbányán.** . . . Már tudni illik Herezegh Ferencz dolovai nábob leányát adták elő műkedvelőink e hó 10-én az akadémiai kör javára és minden hízélgés vagy a műkedvelőkkel szemben gyakorolni szokott elnéző tettetés nélkül mondhatjuk, pompás, meglepő sikerrel. Persze hogy ott, hol a rendezés oly ügyes kezekben van, mint Körmendy Dezső uréban, ez másként nem is volt várható. A siker feletti főérdem tehát őt illeti meg. Hanem a többi szereplő? Oly remek, kedves dolovai Jób Vilma, mint a milyen Berzeviczy Margit, oly bájos Szentirmayné, mint a milyen Fekete Emmi volt, ritkítja pártját és mind ezt még Cseh Vikta megnyerő szép játéka egészíti ki. De a férfi szereplők is igen ügyesen és szerepüket átértően játszottak, és így nem csoda, ha a vigadó termét zsufolásig megtöltő disztíngvált közönség minduntalan frenetikus tapsviharba tört ki. De kitétt magáért derekasan az akadémiai zenekar is Weszthof Károly karnagy szakértő vezetése alatt. A valóban remekűl sikerűlt előadást ténéz követte. Óhajtanók, ha gyakrabban gyönyörködhetnénk ily igazán élvezetes, kedélyt és szellemet nemesítő sikeres előadásokban.

— **Baleset.** Flóch Béla városi kiadót súlyos baleset érte. A nevezett ugyanis múlt csütörtökön este a városi vigadóból haza menet, a levezető lépcsőkön elcsuszott vagy rosszul lépett oly szerencsétlenül, hogy lába egy helyen kifeszamodott, egy helyen meg éppen eltört. Azonnal haza szállították, hol nyomban Dr. Stuller Gyula főorvos orvosi segítségével részesítettett. A részvét a város e szolgalmás, pontos tisztviselője és fiatal neje iránt általános.

— **A katolikus nőegylet** ma vasárnap d. u. 3 óraker az apácza zárdában szegényeinek karácsonyfát állít, mely alkalomra az egyleti tagok meghivatnak.

— **A selmeczi ág. evang. egyház község konvent gyűlést** hívott egybe ma vasárnap d. u. fél három órára. A gyűlés a lyceum könyvtári termében fog megtartatni.

— **Közbiztonsági állapotok Bélabányán.** Alig telik el nap, hogy Bélabányán valami lopás ne történnék, oly annyira, hogy a lakosság egészen meg van rémulve és éjjeli polgári őrjáratokat akar tartani. Azon álhir is, hogy Gázsó bélabányai tanító ellen valaki egy lövéssel merényletet akart volna elkövetni. abban

leli magyarázatát, hogy az ottani lakosok, a tolvajok elriasztása miatt lövöldöznek és egy ily lövős töltése kerülhetett a bélabányai tanító ablakába is. Ezen közbiztonsági mizeriák szanalására rendőrkapitányáságunk és a bélabányai rendőrbiztos minden lehető elkövetnek.

— **A selmeczi gyermekbarát egyesület** jótékonyaságából tegnap szombaton, Bernhardt Adolf egyel. elnök vezetése alatt 40 szegény gyermek kapott a város tanácstermében ruhát és lábbelit. A szétosztási aktusánál Händel Vilmos és négy elemi iskolai tanító is részt vett.

— **Vadászati gyakorlat decz. hó 10-én.** Kellemes, kissé borult, őszi jellegű reggel volt. Az utakon levő sár felett vékony jégkéreg volt észlelhető, sőt fönt a hegyhátakon erős jégkéreg is volt látható. Ugy dél felé gyöngye havas eső kezdett permetezni, s elállttával erős észak nyugoti szél támadt, a mely azután egész estig eltartott. Az első hajtás a Mareka nevű bélabányai erdő részben volt. Itt mindössze egy drb. nyul veretett fel. A második hajtás az ezzel szomszédos Pekló erdő részben ment végbe. Vad e hajtásban egyáltalán nem volt észlelhető. A harmadik hajtás a Bergteifel erdő részben történt. Itt egy drb őzbak és három drb. nyul került cső elé. A negyedik hajtás színhelye a Ptacsnik erdő rész volt. Itt mindössze egy drb. nyul került cső elé. A hajtások mindennike hajtókkkal és tacsókkkal vegyesen eszközöltetett. Hogy a vadászat eredménye a hozzája fűzött vérmes reményeket nem elégitette ki, annak csupán az erős szél lehetett az oka. Ezen alkalommal Moha akad. főerdőr egy drb. őzbakot, Pauer János akad. titkár és Borsitzky Ottó akad. hallgató egy-egy drb. nyulat lőttek. Az elejtett őzbak új agancsai már fejlődésben voltak. A rozsatón egy-egy dió nagyságu lágy duzzadás volt észlelhető, a mely sűrű véres nedvvel volt megtelve.

— **A korcsolyázás kedvelőinek figyelmébe ajánlhatik,** hogy a jégpálya igénybevétele ezentul nem az eddig szokásos zászló kítűzéssel, hanem az e célra szolgáló és a Fritz-ház sarkán lévő, külön hirdetésű táblán jeleztetik.

— **Vásár.** A múlt héten megtartott országos állat és kirakó vásár nélkülözötte azon élénkséget, mely vásárainkon máskor észlelhető volt; az állatvásárra felhajtattott 689 drb., gazdát cserélt 218 drb.; a kirakó vásár is nagyon csendesesen folyt le, pedig a karácsonyi vásár egyike a legélénkebbeknek szokott lenni. Ezen körülmény az állandó rossz időjárásnak tulajdonítható. A rendőrségnek nem akadt dolga.

— **A Selmeczbánya-vidéki tanító-egyesület** f. hó 15-én délután 2 óraker, a városi fiúiskola rajztermében tartotta évi közgyűlését. A szép számmal megjelent tagok jelenlétében Aczél János főtanító elnökölt. Az egyet belépött 100 ft alaptőkével az Eötvös-alap országos tanítói egyesületbe, ugyszintén a magyarországi tanítók országos bizottságába. Jaeger Gyula felolvasta „Mese az iskolába” czimű gyönyörűen kidolgozott értekezését. Más folyó ügyek elintézése után a közgyűlés megbizta az elnökséget, hogy márcziusban rendkívüli közgyűlést hívjon össze. — Sok szerencsét kívánunk tanítóink működéséhez!

— **Az első hó.** Valahára mégis csak megszületett az első hó! Pénteken reggel szép fehér volt minden s napközben is le-lehullott egy-egy hópehelyraj a beköszöntő tél előhírnökeül, Nimródaink nagy örömére, kiknek a frissen esett hó sikeres vadászatot ígér. Hogy ez a hó még nem állandó, arra, ismerve a nálunk is változékony időjárást, fogadást ajánlunk: százat egy ellenében.

— „**Előkelő Világ**” a legelegánsabb, legelőkelőbb és legigazibb magyarsággal szerkesztett szépirodalmi hetilap; megjelen minden szerdán gazdag, változatos tartalommal, tizenhat oldalon. Az „Előkelő Világ” munkatársai: Babik József, Bárony István, gr. Bethlen Júlia, Berecz Károly, Buday Ubál, B. Büttner Lina, G. Büttner Julia, Beksics Gusztávné, Czöbel Minka, D'Artagnan, Dedek-Crescenc Lajos, Dombay Hugó, Enrödy Sándor, Mindszenti Erdélyi Gyula, lovag Frasanelli Liliith, Fenyő Gyula, Gyarmaty Zsigáné, Horváth Vilma, Harmath Luiza, Huszár Miklós, dr. gr. Hugonnay Vilma, Horváth Böske, dr. Hollósy István, Ipolyi Adél, Jakab Ödön, Kállay Sándor, Krudy Gyula, Lengyel Elza, Lányi Ernő, Lithvay Viktória, Lévy Mihály, Nagyvárad Myra, Pengrázt Béla, Perényi Kálmán, Somló Sándor, Szabó Sándor, ifj. gr. Teleki Géza, Vörös Juliska, dr. Várady Antal, gr. Zichy Géza, Zombori Gyula, Zsoldos László. Minden előkelő szalónnak elengedhetetlen kelléke, magas műveltségű családok hívbarátja, szórakoztatója kíván lenni az „Előkelő Világ.” Az „Előkelő Világ” októberi negyede óta két kiadásban jelenik meg. Angol meritett papíron egy évi előfizetési ára 20 frt, egyes szám ára 50 kr. Finom simított papíron egy évre 8 frt, egyes szám ára 20 kr. Mutafványszámokat csak biztos előfizetésre, vagy a kívánt szám árának beküldése ellenében — utóbbi postai értékjegyekben is beküldhető — küld a kiadóhivatal. Az „Előkelő Világ” szerkesztősége és kiadóhivatala: István-ut 40. szám.

— Klincsek Nácó sak sok, boprisszám, krimi-nális verekedés miatt ezen a héten nem povedálja semmit. De a jövő héten fog megint okoskodhatni; addig is: „Pochvalen!“

Világra szóló alkotások.

A közgyűlésen felolvasott egyik jelentésből.

Hogy mi mindent tettem ezennel elmondom,
Ebből láthatjátok, mire terjed gondom.
Egy középületnek elromlott kályháját
Ujjal cseréltem ki és — azt a ludmáját! —
Ugy lehet tüzelni benne, hogy csak ropog . . .
Hát ez aztán semmi, avagy nem nagy dolog?!
Uteza seprését is megfigyeltem mélyen
S bokáig mászkáltam a dus, nagy szemémben.
Kinek lesz ezentul arra bős panassza?
Hogy nem tiszta, fényes az utezai trassza!
Egy eltörött ablak szintén be lett vésvé;
Elkészült egy hidnak faczölöpös vége;
A kavics tördelést szintén eszközöltem
S minderre csak kevés napidíjt költöttem.
A marha istállót, mert fűteni nem kell,
Szalmával elláttam. Hát ez nem biztos jel,
Hogy a raczionális takaros gazdaság
Követetik nálunk Selmecezen manapság?
Városi szekérnek ficzamos kerékét
Megigazítottam, valamint egy ekét,
A mely már sehogysem akart ám szántani,
Bármint akartuk vón a szegényt bántani.
A ficzamos kerék és ez a rossz eke
Tevékenykedésem nagy igénybe vette.
Hát oszt a sok akta, meg az a sok babra,
Mennyi okot nyújtott rengeteg haragra,
Mit lekiabálnom nem volt képességem . . .
Tudomásul venni mindezt szépen kérem.

És a gyűlés mindezt tudomásul vette
S csöndes pihenésre ad acta is tette.
Csak a szellem, mely ott magasabban lebeg
Halkan, de bensőlég ilyen formát rebeg:
„Dicső Selmezbánya! alkotásid képe
Lehanyatlak ilyen roppant törpeségbe?
Igy akarsz fejlődni előre haladni? . . .
Kályha, ablak, szalma mellett kell maradni!!“

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozatok.

I.

Alólirottak ezennel kijelentik, hogy a Krausz Kálmán és dr. Tóth Imre között fenforgott becsületbeli ügy, a lovagiasság szabályai szerint teljes elintéztést nyert.

Kelt Selmezbányán, 1898. évi decz. hó 15-én.
Krausz Kálmán megbízottjai: Dr. Tóth Imre megbízottjai:

Pauer János, Csiby Lőrincz,
Liha Antal, Vadas Jenő.

II.

Alólirottak ezennel kijelentik, hogy a Szitnyai József és dr. Tóth Imre között fenforgott becsületbeli ügy, a lovagiasság szabályai szerint teljes elintéztést nyert.

Kelt Selmezbányán, 1898. évi decz. hó 17-én.
Sztancsaj Miklós, Csiby Lőrincz,
Altmann Imre, Vadas Jenő,
mint Szitnyai József megbízottjai. mint dr. Tóth Imre megbízottjai.

III.

Alólirottak ezennel kijelentik, hogy a Krausz Géza és dr. Tóth Imre között fenforgott becsületbeli ügy, a lovagiasság szabályai szerint teljes elintéztést nyert.

Kelt Selmezbányán, 1898. évi decz. hó 17-én.
Heinecz Hugó, Csiby Lőrincz,
Krepuska Lajos, Vadas Jenő,
mint Krausz Géza megbízottjai. mint dr. Tóth Imre megbízottjai.

* E rovat alatt közlöttékért nem felelős a Szerk.

Alapítottatott 1830.

MÁRKUS M.
CZUKRÁSZATA
SELMECZBÁNYÁN
Deák Ferencz-utca 7./I., saját ház.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek feltűnő szép **raktárát**
karácsonyfa-diszekben
és czukorkákban
jutányos árak mellett, valamint kéri szives megrendeléseit az ismert, jó izü kalácsokra az ünnepekre.

Halló! Halló!

Ki beszél? — Itt Fehér Lajos! — Mit kíván? — Értesíteni óhajtom a n. é.közönséget, hogy a Deák Ferencz-utczában a Tandler-féle házban levő üzletemben a karácsony és új év közeledtére áruraktáromon levő árukat oly olcsón árusítom, hogy a n. é. közönség a legrészebb és legjobb árukat potom áron veheti meg

karácsonyi v. új évi ajándékul.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve s biztosítva a legrészebb és legjobb kiszolgálásról maradok

kiváló tisztelettel

Fehér Lajos.

1 vég 30 rőfös vászon	3-40	1 120 ctm. széles női poszto ruha	3-50
1 " 30 " kanavas	3-45	1 90 " " szövet "	2-25
1 " 30 " " jobb	4-10	1 ágy garnitúra 4-50-tól feljebb	
1 " 30 " " I lejobb	5-70	1 ablak függöny (2 szárny) 1-80-tól feljebb	
1 teljes parget ruha	1-08	1 12/4 Szmirna szőnyeg 7-től feljebb	
1 " " " jobb	2-—	1 16/4 " " " 9-től " "	
1 " " " legjobb	2-50	1 16/4 Manilla " " 4-től " "	
1 130 ctm. széles fekete finom szövet ruha	3-30	fehér és színes asztal garnitúrák, kávé terítékek	
1 130 " " bordo " " "	3-30	csipke, szalag és minden kézmű áru szakmába	
		vágó cikkek a lehető legolcsóbban árusítatnak,	
		ugy hogy mindenkinek alkalma lehet kevés	
		pénzért jót és szépet vehetni.	

A még raktáron lévő női kabátok 50% a bevásárlási áron alul árusítatnak.

Ugyanitt egy rőfös és rövidáru szakmában teljesen jártas segéd azonnal felvétetik.

Gyár: **Alsó Hámor, Bars megye.**
Gyári főraktár: **BUDAPEST, Andrássy-ut 29. (I. em.)**
Raktár: **BÉCS, I. Seilergasse 1. szám.**

A „SZANDRIK” ezüstárú-gyár,
mely az 1752-ben Selmezbányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona,
saját vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,
mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandolókat, gyertyatartókat, serlegeket,
dísz- emléktárgyakat és versenydíjakat,
mindennemű evő-készletet gazdag választékban,
pipere-tárgyakat. stb. stb.

A SINGER VARRÓGÉPEK szerkezete s kivitele mintaserü.
SINGER VARRÓGÉPEK nélkülözhetetlenek a háztartásban s iparnál.
SINGER VARRÓGÉPEK legjobban elterjedve minden gyári üzemenél.
SINGER VARRÓGÉPEK munkaképesség és tartósság tekintetében utolérhetetlenek.
SINGER VARRÓGÉPEK legalkalmasabbak a divatos mühimzésre.
SINGER VARRÓGÉPEK tehát a legjobbak és leghasznosabbak.

Igen alkalmasak karácsonyi ajándékul.

Folyton növekvő forgalmunk, minden kiállításra való kiváló kitüntetések, a gyárnak több mint 40 évi fennállása s az a világhír, melyre gépeink szert tettek, legbiztosabb és legteljesebb kezesség azok jószágáért.

Díjtalan oktató tanfolyamok a divatos mühimzésben is.

The Singer mfoty C. o. r. t.

Beszterezbánya, Kossuth Lajos-utca 14.

● ● ● Legalkalmasabb karácsonyi és újévi ajándék. ● ● ●

NAGY OCCASIO.

A legujabb salon, ebédlő, zongora és asztali lámpák, tea, kávé, mocca evő-és mosdókészletek; nagy választék fali diszek, figurák, virágvázák, szent alakok és nippekben; kiváló szép bor, sör, likör és csemege készletek; nagy készlet tükör, kép, legujabb házi áldások és fénykép állványokban; ujdonság mosdóasztalokban, finom evőeszközök, különféle látszerek és finom csiszolt üvegáruk.

A n. é. közönség becses látogatásáért esdve maradok

Kiváló tisztelettel
Stark Mihály.

Dus árukészlet! Nem mindennapi alkalom!

Meg állj!..

Akarsz szép, finom, tartós és olcsó karácsonyi ajándékot vásárolni?? Ha igen, akkor siess

Weisz Adolf nagy áruházába Selmezbányán. (Deák Ferencz-utca)

Női kelmék, díszek, fűzők, esernyők, barchettek, ágy és asztal terítők, paplanok, berlini kendők, női sálók selyemből és berlini gyapotból, gyermek és női harisnyák, legdivatosabb kötött és szarvasbőr keztyük, csipke és más függönyök, damaszt árúk, kanafaszok, siffonok, törülközők, portörlek, damaszt grádlík, zsebkendők, legújabb divatu batiszt és siffon uri ingek, nyakkendők és mindenféle uri divatcikkék gazdag választékban, minden nemű lábbeliek, egyedüli elárúsítása a híres asbest talpoknak (40, 80, és 120 kr.) stb. stb.

Feltűnő olcsó árak! — Tartós, kitűnő árucikkek!

Heider Emil-féle Morva-Schönbergi vászon.

Nagy nyakkendő választék igen olcsó árakban!

Szőnyeg raktár!

Karmantyuk és női sipkák!

Tudomásul!

Uj üzlet megnyitás!

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására adni, hogy az itteni piacon, a Fő-téren lévő és J. Wankovits L. ur tulajdonát képező házban egy

nagy és kis elárúsítás melletti bor, palaczkör, pálinka és likör árudát rendeztem be,

a melyben a legolcsóbbtól a legfinomabb minőségig terjedő bort és palaczkört, valamint a legekészvizebb liköröket, rumot és konyakot tartok raktáron. — A legnevezetesebb bevásárlási forrásokkal való összeköttetésem egyrészt, másrészt pedig azon tántoríthatatlan üzleti elvem, hogy csak a legjobb minőségeket, a lehető legolcsóbb árakon fogom árusítani, felbátorítanak arra, hogy a nagyra becsült közönség támogatását kérjem azon biztosítással, hogy főtörekvésem leend a belém helyezett bizodalmat meg is érdemelhetnem.

Mély tisztelettel
Rosenfeld József.

Karácsonyi ajándékok!

Karácsonyfadíszek, cukorkák, gyertyák, csemegék déli gyümölcsök, iskolás fiuknak való

ajándékok

rajztömbök, rajz- és festőeszközök, iskolaszerek, táskák stb. a legolcsóbb árakon kaphatók a Deák Ferencz utcában, saját házámban lévő nagy fűszerkereskedésben. — Megköszönve az eddig is belém helyezett bizalmat és azt továbbra is kérve, vagyok

kitűnő tisztelettel

Weisz Ignác.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

alföldről hozott, teljesen hizott

fiatal sertéseket árusítok.

Tudakozódhatni hentes üzletemben.

Kiváló tisztelettel

Teleki Antal,
hentesmester.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF,
GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történeti térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténeti mű jelenik meg magyar nyelven. Terveben, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történeti térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített historiai muzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül díszes felbőr-kötésben, bőrháttal és vízszontáblával

3 frt.

A műtör négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közr. bocsáttatni.

Egy-egy füzet ára

30 kr.

A füzetes kiadáshoz díszesb. kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárúsnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy a fölirrt kiadókhöz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

vagy
mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Egy jó karban levő pedálos Schunda-féle

csimbalom

olcsón eladó. — Hol? megmondja a kiadóhivatal.

A „Selmeczbányai Hetilap“ karácsonyi és ujévi hirdetője.

A karácsonyi és ujévi ünnepek alkalmára összeállított eme külön hirdetőben foglalt hirdetésekre felhívjuk a t. olvasó közönség becses figyelmét.

Dukász Gyula

üveg-, porcelán-, lámpa-, tükör- és képraktára
Selmeczbánya.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe a terasszon lévő, újonnan berendezett dus raktárát, mely áll: porcellán és fajancze asztali-, kávé- és thea-készletekből; fekete kávé (mokka) szervizekből; színes és kristály, festett és vésett, sörös, boros és likőrös készletekből; a legujabb gyártmányu asztali, függő, salón, irodai és üzleti lámpákból; aranyozott és diófa rámás lükrök és képekből; ablak függöny rá mákból; hajlitott faszékekből, vas mosdóasztalokból, toalette- és thea-asztalkákból; porcellán, majolika és terakotta vázák és figurákból, tömérdek igen szép nippesekből; továbbá china ezüst diszműaruk és evőeszközökből: mindennemű optikai kristály szemüvegek, cvikkerek, lorgnettek és minden hozzátartozó kellékekből a legnagyobb választékban és különféle árakban.

A Városi Vigadó

oly helyiség, mely a sűrű látogatást csakugyan megérdemelné, annál is inkább mert annak bérlője **Winterstein Bernát** minden lehető elkövet, hogy kitűnő ételek és italok kiszolgálása és pontos és előzékeny kiszolgálás által vendégeinek teljes megegyedését kiérdemelhesse. A karácsonyi ünnepek ideje alatt kitűnő halak is lesznek ott kaphatók, melyek megrendelésre bármikor beszerezhetők. — Kéri a n. é. közönség becses pártfogását.

Bogya János vendéglős éttermében

és házhoz vive is kitűnő friss sör legjobb minőségű fehér és vörös asztali, dessert, champagnei palack-bor és tisztán izletesen készült étel áll a n. é. közönség rendelkezésére.

BUXBAUM LÁSZLÓ, ÓRÁS

(Deák Ferencz-utca, Ollik-féle ház).

Ajánlja karácsonyi ajándékok bevásárlására nagy választéku

XXX óra raktárát, XXX

hol zseb-, fali- és ingaórák jótállás és valóban olcsó árak mellett vásárolhatók.

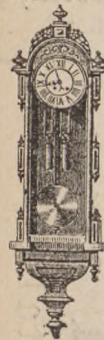
Javitások

jól és jutányos díjazás mellett eszközöltnék.

Izléses, szép és czillogó karácsonyfa díszek, különféle gyertyák, cukorból készült figurák, finom sütemények és mézeskalácsok mindenféle kiállításban és árban kaphatók

Welics György

Deák Ferencz-utczai, saját házában lévő nagy mézeskalácsos üzletében.

Karácsonyi ajándéknak

semmi sem

lehet alkalmasabb egy

jól járó óránál.

Ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe nagy órarakományt, melyben mindenféle zseb, fali- és ingaórák 2 frttól feljebb kaphatók jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

Piccin Alajos.

Cserny József

szabó-üzlettulajdonos

ajánlja dusan felszerelt

szövet-raktárát

báli öltönyök, felöltők és téli kabátok gyorsan, legdivatosabban és finom kivitelben készíttetnek.

Tuschl Gusztáv

czukrász

ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe czukor- és különféle süteményeműit, dus választékban lévő karácsonyfa-díszeit, finom lepecsételt palack dessert borait. — Megrendelésekre:

különféle sütemények, torták, diós és mákos kalácsok s patkók

olcsón készíttetnek.

Nem mulandó becsü holmit, de könyveket, még pedig remekírókat, ifjusági iratokat

stb., — melyek tartalmuknál fogva nemesítik nagyját, apraját, aki elolvassa — ajánlunk karácsonyra minden újdonsággal ellátott raktáruknkból.

Joerges Á. özv. és Fia.

Daubner János vendéglőjében

mindig friss és kitűnő minőségű „Szent István“ és vihnyi „Aczel“ sör, jó, természetes bor és izletes ételek állanak a mélyen tisztelt vendégek rendelkezésére. Különleges ételek és csemegék!

Pontos, előzékeny kiszolgálás!

Jutányos árak!

Karácsonyi ajándéknak

ajánlom a n. é. közönségnek a Főtéri üzletben kapható következő árukat: — Legujabb divatu női kalapok, finom karmantyuk, szőr sapkák, gallérok, téli keztyük, kendők, gyermek ruhák és kabátok, kötények, fehérműek, téli czipők és valódi orosz sár-czipők, gyermek játékok, finom albumok, emlékkönyvek, himzett szivar- és pénztárczák, legyezők, báli keztyük és czipők, párisi illatszerek, férfi kalapok, nyakkendők, Jäger-ingek és e szakba vágó árukat mind gazdag választékban. Kitűnő tisztelettel

Herczog M.

Feltűnő olcsó árak!

A ki karácsonyfa díszeket, különféle cukorneműeket, papiros díszeket, csemegéket, karácsonyi ajándéknak igen alkalmas festékkészleteket, rajzeszközöket, iskolatáskákat jutányos áron és nagy választékban vásárolni akar, az tegye bevásárlásait

Ernst Zsigmond

az akadémiai épületben lévő újonnan berendezett (előbb Trauer Gyula ur) üzletében.

TAKÁTS MIKLÓS kereskedése SELMECZBANYÁN.

Tisztelettel ajánlja fűszer áruit, eredeti behozatalu thea és rumját; különféle sajtokat, conserveket, caviart, angolnát, csemegéket, valamint naponként friss szepesi virslit és hetenként egyszer bécsi virslit, saját töltésű és maga kezelte finom asztali és pecsénye borokat, melyek természetes tisztaságáért szavatolás nyujtatik.

Továbbá a hegybányai faragó iskolában készült, dus választékban lévő gyermek játékszereket, melyek a nagy üzlet szomszédságában lévő dohánytőzsdéi boltban árusíttatnak.

Tibély Agoston örökösei cég Selmezen a legrégebb rőföske- kedés és nagy divatáru-üzlet.

Ajánlja a közelgő karácsony és új év alkalmából nagy, gazdag választéku raktárát és áruházát a Fő-téren, valamint különösen a következő árukat: férfi- és női ruhaszövetek és összes kellékei, szőnyegek, függönyök, ágy és asztalterítők, pokróczok, rövid- és kötöttárak nagy raktára. Férfi ingek, gallérok, keztyők, keztyük és a legdivatosabb nyakkendők nagy választéka. Vászón és minden egyéb fehérműek. Különös figyelembe ajánljuk f. é. nov. 1-én megnyitott fehérmű-varrodánkat

melyben mindennemű megrendelést, úgy mint kelen-gyékét is stb. a leggyorsabban és legpontosabban eszközünk. — Karácsonyi és ujévi ajándékoknak alkalmas kezdettmunkák és egyébbb kézmű- és pipere áruk.

Karácsonyi ajándékok.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy üzletemben mindennemű arany-ezüst tárgyak dus választékban

karácsonyi ajándéknak

kaphatók, u. m. ékszerék, gyűrűk, brochok, karpereczek, arany órák, arany és ezüst óralánczok nők és férfiak számára, fülbe való és mindennemű China-ezüst tárgyak jutányos áron.

Kiváló tisztelettel

Novák József ékszerész és aranyműves.

Krause József

ajánlja

aranyozó-, faragó- és festő-műhelyés

templomberendezésekhez, hol különféle kivitelű és nagyságu

faszobrok s műtárgyak

jutányos árak mellett készíttetnek.

Weisz Lipót

divatáruház a Főtér, (Zárda-épület).

Ajánlom a közelgő karácsony és újév alkalmából gazdagon felszerelt divatáru raktáromat és igen alkalmas karácsonyi ajándék tárgyaimat továbbá b. tudomására hozom, hogy üzlethelyiségemet tetemesen kibővíttem. — Dus választéku tartok: kézimunkákban, selyem- és ruhaszövetekben, férfi- és női fehérmű, és karmantyú készletekben. — Nyakkendők és valódi Halban és Damask-féle kalapokban igen jutányos

olcsó árak

mellett. Nagybecsü pártfogását kérve vagyok

Mély tisztelettel

Weisz Lipót.